

SOVJETSKJE NOTE O NACISTIČNIH ZLOČINCIH

Nacistične vojne zločince
je treba spraviti pred sodiščeV Gradcu proces proti Friedrichu Lexu,
ki je obtožen krivde za smrt mnogih Židov

MOSKVA, 15. — Kot poroča Tass, je SZ poslala ZDA, Veliki Britaniji in Franciji note, v katerih poziva vlade, naj sprejmejo ukrepe, da bi moglo izkiniti vojne zločince, ki se skrivajo v Zahodni Nemčiji, ter jih postaviti pred sodišče. Sovjetske note obenem zahtevajo zavezanikov, naj bi SZ voljala na Vzhodno Nemčijo, da bi postala na razpolago tudi oblastem Zahodne Nemčije. SZ odgovarja, da lahko vsa vprašanja, ki se nanašajo na odnose med obema Nemčijama, te dve rešita direktno med seboj.

Note, ki jih je sovjetsko zunanje ministrstvo izročilo veleposlanstvu ZDA, V. Britanije in Francije, obtožujejo Zahodno Nemčijo, da na vse načine zavlačuje preiskave o primerih, za katere je prejela dokumente od Vzhodne Nemčije, SZ in drugih držav, ali pa da sploh ni začela nobenega postopka o teh primerih. Nadalje sovjetske note obtožujejo Zahodno Nemčijo, da skuša prekiniti sodne postopke proti nacističnim kriminalcem, ter zatrjujejo, da ima Bonn v načrtu »amnistijo« za vojne zločince s ciljem prevezo, da so zločinci nacističnih kriminalcev zastarali.

Po vestih iz Bonna pa vendar kaže, da vsaj za sedaj še ne bo stopila v veljavo zakonska odločba o zastaranju vojnih zločinov. Tako poročajo tuje agencije, da se je zahodnonemški Bundestag danes brez razprave izjavil za podaljšanje kazenskih odločb, na podlagi katere bi bilo mogoče preganjati nacistične vojne zločince tudi po 6. maju letos, ter je sprejel stališče, da ugoden izid glasovanja v Bundestagu preteko sredi o dveh načrtih zakona za preganjanja nacističnih zločinov za gotovila ustrezno odločitev. Bundestag je danes sprejel tudi dva zakonska načrta o prisilnem odhodu v pokoj zahodnonemških odbojnikov in javnih tožilcev, ki so delali v nacističnih sodiščih med prete-

klo vojno. Oba zakonska načrta bodo poslali Bundestagu kot naslednji stopnji, vendar sodijo, da ne bosta začela veljati v sedanji zakonodajni dobi, ki se konča septembra letos.

V Gradcu se je danes pričel proces proti funkcionarju kriminalne policije, 63-letnemu Friedrichu Lexu, ki je obtožen, da je indirektno kriv smrti 10.000 Židov, direktno pa umora mnogih Židov v času, ko je bil namestnik poveljnika ter potem poveljnik nemške varnostne službe v Tarnopolu v Galiciji od novembra 1941 do julija 1943.

Ko se je Lex po vojni vrnil v Gradec, je bil aretiran in zaprt do 1947, ko so ga izpustili na svobodo. Drugi so ga aretirali 14. septembra 1961 ter pričeli proti njemu nov kazenski postopek.

V obtožnici se navaja, da je bilo od aprila 1942 do konca junija 1943 v Galiciji pomorjenih 434.329 Židov, od teh okrog 70.000 na področju Tarnopola, kjer je bil obtoženec v službi. V približno 40 »ekscijah« so bili uničeni skoraj vsi Židje tega področja, deloma z množičnim streljanjem deloma z deportacijami v uničevalno taborišče Belzec. Konec 1943 so vsi Galicijo uradno proglasili za »svobodno« Židov. Vendar pa se je le precej osebam posrečilo rešiti se in bodo na tem procesu nastopile kot priče.

Po čitanju obtožnice se je začelo zasliševanje obtoženca, ki je izjavil, da se ne čuti kriv. Priznal je, da je bil sed urada za Žide v Tarnopolu, zanimal pa je, da bi bil aktivno sodeloval pri pokolih Židov: »Res mi je žal, toda jaz nisem nobenega ubil in nisem dal nobenega ukaza za usmrtnitev.« Na vprašanje javnega tožila, kakšne so torej bile naloge s tega urada za Žide, je obtoženec odgovoril: »Saj to je, kar sem se jaz sam spravedal.«

Proces bo verjetno trajal kakih 14 dni.

V zvezi v Cukursom ne pride

nič novega na dan. List »Diario da noite« objavlja danes iz S. Paola na prvi strani nekaj fotografij, na katerih je viden Anton Kunze. Te slike je napravil sam Cukurs nekaj tednov pred svojo smrtjo. Kunze, tako se domneva, je tista oseba, ki je Cukursa potegnila v past.

Film, iz katerega so objavljene slike, je Cukurs »smemal« na mednarodnem letališču Viracopos (S. Paulo), ko je v januarju sel tja, da bi se sestal s Kunzejem, ki se je vračal iz Evrope. Prav pri tem srečanju sta se baje tudi domnili za potovanje Cukursa v Montevideo. Film je nekemu kronisti listu »Diario da noite« izročil Cukursov sin Gunnar. Sedaj bodo film izročili Interpolu v S. Paulo, ta pa ga bo poslal Interpolu v Montevideo.

IZREDNA »DEJAVNOST« NA RAZNIH PODROČJIH

Rop v banki in zlatarni
tatvina v draguljarniRoparjem se ni posebno mudilo, saj so prisilili
uradnike, da so jim odprli blagajne v kletnih prostorih banke, ko zgoraj ni bilo dovolj denarja

SARONNO (Varese), 15. — Kmalu po 12. uri so štiri oborožene osebe oropale bančno podružnico Credito Italiano v Saronnu. Odnesle so za 12 ali 13 milijonov lir.

Pred omenjeno banko na Trgu Libertà se je ustavil avto »1300« svetle barve, iz katerega so stopili trije moški, eden z brizgalico in dva s pištolo. Četrti je ostal pri volanu. Tisti z brizgalico se je ustavil pri vratih, da bi lahko kontroliral položaj. Ostala dva s pištolo pa sta ustrahovala osebo v lokalni, ki so se morale vreti na tla. Nato je eden od dveh preskočil pult in pobral denar, kolikor ga je bilo pri rokah. Potem pa je s svojim pajdškim odšel k ravatelju in ukazal, naj odpre blagajno. Ravatelj je odprl, toda blagajna je bila prazna. Tedaj sta roparja poklicala še drugega blagajnika in skupaj so odšli v podzemlje, kjer je centralna blagajna. Med tem časom je ostale uradnike in stranke držal pod nadzorom bandit z brizgalico. Podzemlju so skušali funkcionarji zavlačevati, da bi tako pridobili na čas. Toda eden od roparjev je sprožil v zrak in tako so poklicali še enega blagajnika, ki je prišel s ključmi. V blagajni je bilo 12 milijonov, ki so jih banditi vzeli s seboj.

Roparji so tu in tam spregovorili kak »yes, yes«, da bi s tem nekoliko zamešali sled, vendar brez učinka, ker so se že prej izdali iz italijanskega s severnim prizvokom. Avtomobil, ki jih je čakal, je naglo odšel proti razpotju za Milano in Monza. Nekaj decem pa si je zapomnil pet števil z evidenčne tablice.

Policijski, ki je takoj postavila bloke po vseh glavnih cestah Lombardije, je preprečila, da gre za isto tolopo, ki je opravila že mnogo drugih ropov in ki je znana pod imenom »spontedelska tolopa«.

V Pontoglio, kakih 30 km od Brescie, sta dva oborožena in maskirana moška vstopila v neko zlatarno v sredi mesta. Lastnica, ki je bila tedaj sama, se jih je tako ustrašila, da je kar omedlela. Roparja sta imela tako lažji posel. Pobrala sta prastane in veržice v vrednosti približno dveh milijonov lir.

V Bologni pa so zlikovci svoj posel opravili še na bolj »ekskluzivni« način. Sredi mesta, na U. Rizzoli v bližini Sveta stolpa, so prišli v draguljarno Fontana sredi coplandskega poklica. Uporabili so tehnično »ključnik«. Najprej so se spravili v sosedni hotel »Giuliani«, ki sedaj ne obratuje. Iz pisarne hotela, ki je nad draguljarno, so napravili luknjo in eden se je potestvil iz vrvi spustil v draguljarno.

Dva ameriška alpinista sta padla v neki 300 m globok prepad na gori Washington. Oba sta bila zelo poznana, saj se je 31-letni Daniel Doody 1963 udeležil ekspedicije na M. Everest kot fotograf, 32-letni Craig Merrihue pa je bil zdravnik v nekem astrofizičnem observatoriju.

PARIZ, 15. — V nekem stanovanju na periferiji Pariza so danes našli šest oseb — očeta in pet otrok — zastrupljenih s plinom. Mati, ki je v neki porodnišnici, kjer je v sredo rodila hčerko, se ni obveščena o grozni nesreči. Domneva se, da je prišlo do tolikšne

Na zastopstvu tovarne »Piaggio« v Trstu, v Ul. Sv. Franciška 44, je večeraj popoldne zastopnik tovarne gospod Rodolfo Rotti prisotnim novinarjem in številnemu občinstvu predstavil nov izdelek tovarne Piaggio iz Genove: vespo »esprint«.

Novi skuter obogatuje vrsto že znanih tipov vesp z različno kubaturo, od majhnega skuterja s kubaturo 50 kub. cm, za vožnjo katerega ni potrebno voziško dovoljenje, niti registracija, do vespe »super sporta« s 180 cm kubature za zahtevne skuteriste.

Nova vespa »esprint« ima kubaturo 150 cm in doseže bržino 94 km na uro. Porabi zelo malo goriva, saj je dovolj en liter mešanice z 2 odst. olja za 45 km poti. Nova

vespa »esprint« ima štiri predstave, nosilno karoserijo, bobnaste zavori in na željo kupcev nudi tovarna novo vespo z enim ali dvema sedežima.

In sedaj to, kar najbolj zanima kupce: Nova vespa »esprint« stane 168.400 lir francoskoga tovarna. V Trstu je vespa »esprint« mogoče dobiti z doplačilom 16.680 lir. V tej ceni je vrčunan prevoz francoskega sedeža zastopstva in registracija.

Nova vespa »esprint« bo vsakomur zadovoljila širok krog ljubiteljev skuterjev, ker nudi udoben vožnjo po mestu in na odprtih cestah in ker ima s hitrim pospeškom in nizko porabo pravega športnega skuterja.

Pobral je, kar se mu je zdelo naj-
več vredno.

Ko je prišla lastnica v trgovino, je lahko ugotavljala, kolikšna je škoda. Mogoče vrednost ukradenega blaga ne presega deset milijonov.

Trije »Kozmosi«

MOSKVA, 15. — Agencija TASS sporoča, da so danes izstrelili tri satelite »Kozmos« brez posadke (štev. 61, 62 in 63) in sicer z eno samo nosilno raketo.

Lahko se odvzame
tudi tuje
vožno dovoljenje

CORTINA D'AMPEZZO, 15. — Če so vozna dovoljenja, ki so bila izdana v drugih državah, veljavna za osebe, ki bivajo v Italiji, potem so proti njim tudi veljavni ukrepi o suspendiranju ali preklicu, ki so v veljavi v naši državi. S to motivacijo je sodnik v Cortini d'Ampezzo obsodil na pet mesecev zapora ter več kot 30.000 lire globe 49-letnega Uga De Zorzijs, doma iz Vidma, ki so ga dobili, ko je vozil z avstrijskim voznim dovoljenjem. Ker je bilo njegovo italijansko vožno dovoljenje suspendirano, motivacija, ki je bila izrečena že konec novembra 1953, je sedaj potrdilo sodišče v Bel-lunu.

Povsod
vznemirjenje
gojencev ISEF

TURIN, 15. — Gojenci višjega zavoda za fizično vzgojo (ISEF) so davi »zasedili« sedež ISEF v Turinu iz protesta proti zakonskemu načrtu, ki ga ocenjujejo kot diskriminatornega do njih. Ta zakonski načrt namreč določa dostop do natečajev za katere fizične vzgoje je tudi osebam, ki že poučujejo ta predmet čeprav nimajo diplome ISEF ter so obiskovale poletne tedeje, ki so trajali štiri mesece.

V preteklih dneh so bile podobne protestne demonstracije tudi v drugih italijanskih mestih. Gojenci ISEF, ki jih je 385, nameravajo imeti sedež zaseden do nedolocene roka. Razdelili so se na štiri turnuse po šest ur, tako da se zasedba stalno nadaljuje. Incidenta ni bilo nobenega. Uradniki so posloplje zapustili, zunaj posloplja pa je nekaj agentov, ki niso posegli vmeš.

Poliomielitis

RIM, 15. — V tretji tretjini februarja so v Italiji zabeležili deset primerov poliomieltisa, medtem ko jih je bilo lani v istem času 46. Od teh deset otrok so štiri v Neaplju, trije v Cagliariju, dva v Tarantu in eden v Palermu. Vsega skupaj je bilo februarja 35 primerov poliomieltisa, v lanskem februarju pa 155.

Ministrstvo za zdravstvo spet poziva, naj se vsi otroci podvržejo cepitvi Sabinovim cepivom, kar je po vsej državi zastoj. Ugotovilo se je, da nobeden od obolelih otrok ni bil cepjen.

STIGLIANO (Matera), 5. — Neznanci so prišli v stiskalnico olja nekega kmetovalca ter izšli kakih 15 stotov olja v greznico. Karabinerji so mnenja, da gre pri dogodku za kako maščevanje.

CORTINA D'AMPEZZO, 15. — Na cestno Cortina-Bozen se je kilometre pred prelazom Falzarego zrušil snežni plaz, ki je zapel ceste. Plaz je dolg približno 40 metrov, visok pa šest.

PREDEBELI
mornarji v ZDA

WASHINGTON, 15. — Mornarica ZDA je močno zaskrbljena zaradi problema predeblih mornarjev. Tisti mornarji, ki so na seznamu strežbnikov, se bodo morali podvreči šestmesečni kurji, da se bo njih teža zmanjšala. Če bodo po šestih mesecih še vedno preveč debeli, jih bodo pa odslužili.

Cestne nesreče

RIM, 15. — Neki »600« in »mercedes« sta trčila drug v drugega. Na manjšem avtomobilu je bil 41-letni Mario Bergaini z dve leti starejšo ženo ter s hčerkami starima 5 in 6 let. Mercedes je vodila 32-letna Laura Armellini in poleg nje sta bila otroka 5 in 12 let ter 10 let stari prijatelj otrok. Pri trčenju so bili vsi ranjeni. Ko so jih pripeljali v bolnišnico, je tam kmalu umrla žena Bergainija. Vse ostale so pridržali v bolnišnici, ker so bili precej ranjeni.

GENOVA, 1. — Danes je umrl 24-letni Farina, ki je bil hudo ranjen pri avtomobilski nesreči v noči med četrtkom in petkom. Že v soboto pa je umrl 29-letni Giannini, ki je vozil avto.

LONDON, 15. — Požar, o katerem domnevajo, da je bil namenoma povzročen, je v noči od sobote na nedeljo napravil veliko škodo v židovski sinagogi v Londonu. Uničenih je bilo mnogo svetih tekstov. Ko so ga vprašali o zvezih, ki bi lahko bile med požarom in nedavnimi protisemitskimi incidenti, je rabin Mealeine izjavil: »Nekaj sumimo. Kar je gotovo, je to, da požar ni nastal zaradi naše nemarnosti.«

ipm poslovno udruženje

INDUSTRIJE POLJOPRIVREDNIH MAŠINA
BEOGRAD
BULEVAR REVOLUCIJE 201V

Razstavlja preko svojih članov na agrarnem velesejmu v

VERONI

ogleite si JUGOSLOVANSKI PAVILJON.

ZMAJ
ZEMUNIMT
BEOGRADMOBEDA
NOVI SADpoljoprivrednik
SOMBORMORAVA
POŽAREVACPROLETER
LESKOVACOLT
OSIJEKAGROSTROJ
LJUBLJANAIML
TUZLACER
ČAČAKJASTREBAC
NIŠ

☆ TELEFONI: 38-162 — 38-170 — 620-650 — 629-164 ☆

Nevarna konkurenca
japonskih ladjedelnic

V zadnjih letih so japonske ladjedelnice spodbile s prvih mest med svetovnimi graditelji novega ladjevja velike kake so Velika Britanija, skandinavke de-zele, Zahodna Nemčija in druge. Njihova konkurenca moč se izraža v cenah, po katerih so Japonci pripravili zgraditi zlasti ladje visoke tonaže, med temi zlasti tankerje za prevažanje surovega petroleja. Konkurenca moč japonskih ladjedelnic je postala nevarna zlasti za ladjedelnice v državah članicah Evropske gospodarske skupnosti, za angleške, skandinavske in ameriške obrate, to je v prvi vrsti za obrate v državah z visokim življenjskim standardom, ki so hkrati tudi države z močno in tradicionalno ladjedelniško industrijo. V Evropi in v Severni Ameriki so večina prepričani, da so japonske ladjedelnice mogle potlačiti konkurenčne obrate v ožadi, oprlase se predvsem na nizke plače in mezde, ki naj bi jih prejeli njihovi delavci; Japonci naj bi poleg tega priznavali tujim naročnikom novega ladjevja nenavadno dolgoročno posojila pod zelo ugodnimi pogoji na podlagi močne finančne podpore, ki naj bi jih uživali s strani vlade.

Konkurenca japonskih ladjedelnic nosi tudi velik del krivde, da najnovejši italijanski petletni načrt predvideva med drugim tudi zaprtje odnosno proizvodno preusmeritev tržne ladjedelnice Sv. Marka, zato je vprašanje konkurenčne sposobnosti japonskih ladjedelnic zanimivo tudi za nas. Zanimivo pa je, da so Japonci konkurenčni ne le zato, ker so plače v njihovi ladjedelniški industriji nižje kakor se plače v naši industriji, niti ne zato, ker uživajo njihove ladjedelnice izdatneje finančno podporo kakor na primer italijanske, temveč v prvi vrsti zato, ker se delo v njih razvija, po strogo določenih programih, ker so se pred leti združile v močan koncern, ki zelo od blizu spominja na naše združbe (tako na primer kupujejo japonske ladjedelnice kupljeno pločevino skupno, ena za vse, tako da se na notranjem japonskem tržišču pojavljajo kot enoten in močan kupec, ki po navadi doseže zelo ugodne cene pri dobaviteljih. Toda tudi dobavitelji (železarska industrija), nastopajo pri svojih nakupih surovin kot združen, močan kupec, ki prav tako kot ladjedelnice lahko doseže na viru proizvodnje ugodne dobavne cene... Poleg tega je treba upoštevati, da so bili Japonci mnogo hitrejši od Evropejcev in od samih Američanov, ko se je na svetu začela pojavljati potreba po večjih ladjah. Japonci so takoj po vojni zgradili nekaj velikih ladjedelnic, jih opremlili s sodobnimi napravami ter začeli ponujati svoje državiteljem na mednarodnem trgu. Uspeh ni izostal, ker so bili Japonci nekaj časa edini, ki so lahko gradili ladje do 200.000 brit in še več.

To so ugotovitve strokovne komisije, ki jo je nedavno tega poslala na japonsko angleška vlada, da bi potrdila obzira na svojevrstne čudež japonskih ladjedelnic. Komisija je med svojim bivanjem na Japonskem stopila v stik tudi s predstavniki japonske vlade, ministrstva za industrijo in s predstavniki samih ladjedelnic. Njeni člani so glede povprečnih plač v japonskih obratih ugotovili, da se te sakujo približno na višini 54 funtov šterlingov, medtem ko znašajo na Angleškem okoli 80 na mesec.

V daljši študiji, ki so jo strokovnjaki pripravili za angleško ministrstvo za trgovinsko mornarico in ladjedelništvo, so navedene naslednje točke, ki naj predstavljajo ključ za uspeh japonskih ladjedelnic:

- a) skupen nastop pri nabavi surovin in prodaji gotovih izdelkov; enotno nadzorstvo nad delom celotne ladjedelniške industrije;
- b) centralizacija proizvodnje pogonskih strojev, ki jih izdelujejo v dveh samih tovarnah;
- c) tesna povezanost ladjedelnic z železarskimi obrati;
- d) močno razširjena uporaba elektronskih računskih strojev in elektronskih načrtov;
- e) načrtovanje dela od tedna do tedna, od dneva do dneva, od delavca do delavca;

Na koncu so strokovnjaki poudarili še naslednje razlike med japonskimi in angleškimi ladjedelnicami: v japonski mehaniški industriji sta le dve sindikalni organizaciji, medtem ko jih je v angleški industriji kar 17; večina japonskih delavcev ima po pogodbi ragovalno službo do smrti, odnosno do upokojitve; povprečne plače v japonski mehaniški industriji se dvigajo za okoli 10 odst. na leto; japonski delavec je prejel delavca kakor pa delojemalec, kar ni mogoče trditi za povprečnega angleškega delavca; in končno se »vzhodna« mentaliteta, po kateri je popolnoma pravilno, če se celotna ladjedelniška industrija neke države pokorava nekemu osrednjemu vodstvu tako glede načrtovanja kakor glede nadzorstva nad delom. Poročilo se zaključuje s pripombo, da bi temu v Angliji rekli kratko in malo novopokus podzavajenja ladjedelniške industrije.

Mnogo smrtnih žrtev
pri velikih nesrečah

COLUMBIJA (Južna Karolina), 15. — Na skupino delavcev, ki je izkopavala za temelje nove poštne zgradbe, se je sesulo na tone zemlje in blata, ker se je podrl 30 metrov visok zid. Pet delavcev je izgubilo življenje, dva sta pa izgubljena.

REAFING (Pensilvanija), 14. — V požaru, ki je zajel njih stanovanje, je umrla mati, ki je bila nosna, ter njenih šest otrok v starosti od šest let do šest mesecev. Sedemletna hčerka je uspela pobegniti in poklicati pomoč, ki pa je prišla prekasno.

GORHAM (New Hampshire), 15.

Naloge nove ustanove za ohranitev miru

Kaj je rekel na tiskovni konferenci U Tant - V koliko so se med sabo nasprotna si stališča približala - Mnenje večine delegacij o koristnosti ustanove

NEW YORK, marca. — Dvomi, da bi mogel novi komite za mirovne akcije pri OZN uspešno opravljati svoje naloge, rasejo v isti meri kot se položaj v Vietnamu slabša. Na sedeži svetovne organizacije pa so se pretekli dni vodili razgovori o tem, v kakšnem obsegu je nevarni razvoj vietnamske krize prizadel in okrilil cilje novega komiteja, ki se niti sestati še ni.

Nazivlje temu večina članov komiteja pa vendarle povsem pozitivno gleda na naloge, ki jim jih je bila naložila generalna skupščina, kot je tudi pripravljena, da se z vsemi silami zavzame v prid uspešnega dela novega komiteja.

Razplet situacije okrog celotnega vprašanja mirovnih operacij, je svoj zaključek dobil na zasedanju generalne skupščine. Na prvi tiskovni konferenci, do katere je prišlo teden dni potem, ko se je generalna skupščina razšla, je generalni tajnik U Tant skušal prikazati stvarno situacijo in orisati najustreznejše poti, ki zdaj Zdrženim narodom ostajajo na razpolago. Po njegovi oceni, ki jo več ali manj sprejemajo vsi, je treba zdaj vprašanje mirovnih operacij razdeliti na dva dela ter vsakega od teh proučiti ločeno. V prvega je treba uvrstiti mirovne operacije v preteklosti ter one, ki so se v teku, v drugega pa operacije, s katerimi se bo svetovna organizacija ukvarjala v bodočnosti.

Rešitev za prvo varianto bi bilo moč — v kolikor bo obstajalo ustrezno politično vzdušje — najti v teku nekaj mesecev, vtem ko bi debata v zvezi z drugo lahko trajala tudi nekaj let.

V pogledu načelnih stališč po zasedanju ni bilo opaziti kakih posebnih sprememb, prišlo pa je do njih v teku samega zasedanja, čeprav so bile spričo znane krize v Zdrženim narodih in mednarodnih odnosov nekoliko potisnjene v senco.

Sovjetska zveza se je postopno približala stališču afriško-azijske skupine in pristala na znani načrt, ki vase vključuje prostovoljni prispevek.

Vendar pa SZ ni odstopila od stališča, da celoten problem mirovnih operacij sodi v izključno pristojnost Varnostnega sveta.

Tudi stališče ZDA je, kljub trmoglavemu vztrajanju na členu 19, doživelo določeno evolucijo ter se postopno približalo interpretacijam Sovjetske zveze in Francije v prid odgovornosti Varnostnega sveta.

Francija pa je se naprej ostala na prvotnih pozicijah, namreč v prid odgovornosti velikih sil, ima pa določene pridruške do mirovnih operacij, ki nanje gleda skot prizmo suverenosti držel članice OZN. Zaradi tega Francija tudi zmanjšuje prispevke in zavrača dolgeve.

V teku dolgotrajnih diskusij se je izkristaliziralo tudi stališče, da bi v bodočih operacijah bilo primerno, če bi se uveljavilo pravilo, oziroma načelo prostovoljnega prispevka.

Najvažnejše mesto v diskusijah, ki se bodo vodile, bo gotovo pripadlo členu 24 listine, ki govori o prvotnosti, oziroma osnovni odgovornosti Varnostnega sveta. V diskusijah bo treba razčleniti, do

sa, preden se bo vse to razčlenilo in natančno določilo ter nato skušala poiskati sprejemljiva osnova.

Komitej bo kmalu pristopil k praktičnemu delu, a že prvi tedni bodo za gotovo pokazali, kakšno je stvarno razpoloženje in kakšne so možnosti za delo. Čeprav je, namreč, vietnamska kriza že v dokajšnji meri oškodovala možnosti komiteja, je prav zaradi tega vrsta delegacij mnenja, da je komitej zelo zahteven in potreben, ker predstavlja malone edini forum, kjer se bodo vsi zainteresirani čim prej lahko pogajali o eni od najvažnejših plati krize svetovne organizacije.

Zelo važno okoliščino predstavlja dejstvo, da se na čelu komiteja nahaja predsednik generalne skupščine, ki ima po nalogu iste tudi dolžnost najtesneje sodelovati z generanim tajnikom U Tantom.

R. STAJDUHAR

Mešani pevski zbor delavskega pevskega društva 'Svoboda II' iz Trbovelj. Zbor bo nastopil v petek, 19. t.m., ob 17. uri v Ljudskem domu v Križu.

Andrej Gabrček med gradiščanskimi Hrvati

V Trbovskem domu, ki je v glavnem bil tudi sad njegovega dela, je imel najlepšo knjigarno, od Dunaja doli. Ta knjigarna in trgovina z umetninami je bila namenjena vsemu boljšemu občinstvu. Ali med balkansko vojno je imel Gabrček na velikih izložbah zemljevid balkanske vojne ter je z zastavicami kazal napredek zavezničkov. Ker je bil v tem pogledu še celo presenečen, je soldateska priselga maševanje: in nekega dne je bilo z dnevnim povlejem vsem vojaškim pisarnam in oficijem prepovedano, kupovati pri Gabrčku. — Tako je odpadlo večina vse boljše občinstvo in Gabrček je imel ogromno škodo.

Ali Gabrček se je udeleževal narodnega dela tudi izven de-

žele in celo izven slovenskih dežel.

Tako n. pr. je bil Gabrček l. 1898 soustanovitelj Zveze slovenskih novinarjev v Pragi, bil je poročevalec že na prvem kongresu, kjer je imel češki referat o slovenskem novinarstvu od Vodnika dalje. Bil je pozneje podpredsednik slovenskih kongresov, tako n. pr. 1910 v Sofiji, l. 1911 v Beogradu, kjer se je posebno odlikoval kot govornik srbskemu narodu z lajpe po Dunavu. — Takrat je bil tudi v avdicni pri velikem Kralju Petru I, ki ga je odlikoval z redom sv. Save IV. reda, K sreči mu ta red vsled balkanske vojne ni bil izročen, sicer bi se mu med svetovno vojno še slabše godilo.

Leta 1908 je bil Gabrček poleg Ivana Hribarja in dr. Rybafa zastopnik za Slovence na kongresu neoslovenskega gibanja v Pragi, bil je referent za slovensko knjižničarstvo in izvožen v ekskluzivni odbor neoslovenskih kongresov. Poleg njegovega je bil zastopnik Srbov dr. Kosta Komanduri. — Leta 1910 je bil Gabrček na kongresu v Sofiji predsednik kulturne sekcije, in se je odlikoval kot govornik na kongresu in banke-

Naravno je, da je tako slovensko delovanje Gabrčkovo avstrijska policija in soldateska z neveljavo gledala. Bil je že kot mlad učitelj pod policijskim nadzorom zaradi dopisov v petrograjskih 'Slavjanskia Izvestija'. — A ob izbruhu svetovne vojne je bil prvi interniran na goriskem gradu. Za njim sem prišel takoj jaz. — Gabrček je imel v treh mesecih štiri kazenske obravnave v prvi in drugi instanci zaradi žaljevanja — srbske vojne, a zaradi veleizdaje je stvar padla v vodo. Zaradi življenja srbske vojske je bil oproščen, in vojaške oblasti ga niso upale več nadlegovati, ker je bil predsednik sodnega dvora, ki ga je oprostil, svetnik dr. Albert grof Coronini, čigar oče je bil mladostni prijatelj cesarja Frana Jožefa.

Zato pa je bil Gabrček tudi zadnji izpuščen iz zaporov, kajne? Zato prvi dan italijanske vojne zopet interniran. Odpeljal ga je na Plazkomandov (Plaz) od tam je prišel v Lipnico v taborišče, in od tu v Obero-Hallbrunn in Goledorf na Hollevarstrijem, kjer je bil skupaj z bivdim ministrom dr. Mate Drinkovcem.

Ko so pred parlamentom leta 1917 internacijski razpustili, je bil pa Gabrček konfinovan na Dunaju, ker je imel tam sorodstvo, ki je skrbelo za stanovanje in hrano.

Ob otvoritvi parlamenta (leta 1917) vidimo Gabrčkovo delovanje v Jugoslovanskem klubu, pozneje kot poročevalec Slov. Naroda in Edinosti v Trstu. Na jesen je ustanovil s pomočjo poslancev Osrednji odbor za obnovu Primorja in vrnitev beguncev. — Kot zastopnik tega odbora je bil član delne obnovitvene komisije v Trstu. Iz Osrednjega odbora na Dunaju in v tej komisiji je Gabrček znamenito deloval za koristi beguncev in porušenih krajev naše Primorske.

Ob propadu velesti oktobra 1918 je bil Gabrček med organizatorji jugoslovanskega odbora na Dunaju v češkem narodnem domu, kjer je bil za likvidacijo naše države z Avstrijo izvoljen 'Jugoslovanski odbor', kateremu je bil Gabrček podpredsednik. Tu se je pričelo novo živahno delo zanj. Kot zastopnik tega odbora je bil Gabrček član in zastopnik za našo državo v 'Spezialauschuss für die Saendemoobilisierung', kjer je pogumno zastopal naše koristi. Zal da so bile instrukcije take, da edino Jugoslavija ni smela od tega koristiti, druge države pa vse. O tem je Gabrček obširno poročal v ljubljanskih listih.

V naslednjih časih je bil Gabrček kot zastopnik naše delegacije na Dunaju nastopal za potne liste in vize. V njegovem uradu v Bankgasse 2, je bilo dajanje vseh potnih dovoljenj za Jugoslavijo skozi tri mesece, za kar ni prejel Gabrček pravih nikake odškodnine, niti ne za lokalne, kjer se je to vršilo.

Skozi 14 let je bil Gabrček najdelavnejši član dunajske kolonije, o čemer moramo pričati naši poslanci, med temi sam predsednik vlade B. Jevtić. — Gabrček se je odlikoval posebno v zvezi z grobišči srbskih ujetnikov, o čemer je obširno pisal tudi v ljubljanskih listih in zagrebškem Obzoru.

Gabrček je izdal dve leti na Dunaju znano 'Süd-Ost-Korrespondenz' po trikrat na teden, ter je s tem veliko koristil naši stvari in državi.

Leta 1927 je ustanovil društvo 'Slovenski krožek', ki ima svoje prostore zdaj v hotelu Fuchs na Mariahilferstrasse 138. Društvo ima vsako nedeljo sestanke, vsak mesec večje prireditve, ima slovensko šolo, lepo knjižnico, tamburški zbor 40 članov pod vodstvom prof. Klema Viškovca in v pevski zbor.

(Nadaljevanje jutri)

HAMBURŠKI 'DER SPIEGEL' O ZASTARANJU NACISTIČNIH ZLOČINOV

Bivše nacistične srečujemo na vseh položajih uprave Zah. Nemčije

Kanceler Adenauer je že 1952 pozival, naj se 'končno preneha vohljanje za nacisti' Dr. Krausnick, izvedenec na nacističnih procesih, član nacistične stranke že 1932. leta

V Bonnu se oklevajo, ali naj zastarelost nacističnih zločinov obvelja z 8. majem, ali naj jo podaljšajo. Senat je sicer že izglasoval zakon za podaljšanje, ni pa se še odločil zbornica. Da gre za pereč problem, je logično, da v Zahodni Nemčiji zadega, in tako elegično, nam dokazuje članek, ki ga je o tem objavil hamburški tednik 'Der Spiegel'. Članek je vsekakor vreden, da ga poznamo:

«Nemci so v tretjem rajhu pobili okoli 20 milijonov ljudi. Morili so hladno in brez strasti izražati pisane mize — kot na pr. 'književno uničenje' Adolf Eichmann; morili so tudi sadično strastno — kot šef koncentracijske taborišča Treblinka Kurt Franz; morili so nadadnje sile po navodilih z višjeje mesta, kot nedavno obtožena in oproščena skupina 14 bolničar iz bolnišnice Obravale v Brandenburg.

Nemški zdravniki so silili jetnike, da pijejo morsko vodo, dokler niso ponoreli. V Kovnu (Litva) so zaprti kriminalci po nalogu esesovcev pobili politične sojetnike z železnimi palčami. V Aschmittu je nekdo ar po ukaz esesovcev zadušil svojega očeta. «Vrni se, ...» je igrala taboriščna godba v Mauthausnu vsakokrat, ki so na zbirnem mestu likvidirali kakega jetnika, ki je skušal pobegniti...»

Za te zločine so tuja in domačadiška sodila 80.000 Nemcev. Proti 14.000 se vodi sedaj preiskava. Na tisoče umorov, pa še ni bilo niti odkritih. Zločin, ki živijo kot mešani med mešani, prečkajo ulice na prehodih za pešce in posipa o mrzle pločnike s pepelom. Morda so s sodniki ali upokojenci, morda kriminalistični uradniki, zdravniki, ali delavci.

Ce se rok zastarelosti zločinov, storjenih v tretjem rajhu, ne podaljša ne bodo niti kaznovani. Nekaj primerov o zločinih, ki bodo do 8. maja azastareli, ce se rok ne podaljša.

Pričanje o deportaciji Judov iz geta v Rovnu v Ukrajini od 13. julija 1942: «Vagoni so se

polnili z ljudmi. Zenske so ves čas vrečale. Silili so se živčaje, bečevali. Silili so se streliti iz pušk... Zenske so nosile mrtve otroke, otroci so vleli mrtve starše čez cesto do vlaka». Na ulicah, po katerih sem hodil, sem videl na ducate trupel... Na nekem vogalu je težal otrok z razbito lobanjo...»

Pričanje o likvidaciji Judov v plinskih celicah v Belzecu: «Nadale od Luboa: 'Zenske z otroki na prsih, majhni goli otroci in odrasli moški ter zenske, vsi goli, so stopali v celice smrti, kamor so jih z usnjenimi biči gonili esesovci... Po 2 urah in 40 minut so pogrnili motorje. Do tega trenutka je v vsaki od štirih celic živelo 750 ljudi... Po 32 minut so bili vsi vrtni. Kot bazaliti kipi so stali tesno drug ob drugem. Dva ducata zobozdravnikov jim je s Kavi-lij odpiralo usta in iskalo zlato zobe. Z zlatom ne desno, brez zlata na levo stran...»

Večina državljanov Zvezne republike bi želela, da se s kaznovanjem takšnih zločinov preneha. V anketi, ki jo je izvedel Institut Wiekert iz Tuebingena, se je 63 odst. moških in 76 odst. žensk izjasnilo za zastarelost nacističnih zločinov. Skoraj enak odstotek Nemcev pa zahteva uvelodbo smrtne kazni proti morilcem šoferjev taksijev ter za seksualne manjake. V 400 od okoli 500 pisem, ki so bila v zadnjem času poslana Bundestagu, se zahteva, da se rok zastarelosti ne podaljša.

Dvajsetletni študent filozofije H. Ruediger — Minow, ki je

Nacisti se leta 1945 niso skriili. Vrnili so se k svojim civilnim poklicem. Bivši člani nacistične stranke so volili in bili voljeni v parlamente in pokrajinske vlade. Ribbentropovi diplomati so zasedli pisalne mize v banskem zunanjem ministru. Hitlerjevi generali pa so, brž ko so se vrnili iz sovjetskega jetništva, oblekli uniform Bundeswehra. V Kieju je strokovnjak za evanizacijo prof. Heyde, pod imenom Sawade, delal za pokrajinsko vladu.

Ko je lani na procesu proti krivcem za evanizacijo v Limburgu bil zaslišan kot priča neki hanoverski odvetnik, ki je za 'efirer' reševal prokaje za pomilostitve, ga je predsednik sodišča vprašal: «Tudi vi ste 1933. leta verjetno pristopili k nacistični stranki?» Skoraj užaljen, da ga smatra za človeka, ki se je ob nacističnem prevzemu oblasti je prilagodil novemu vetru, je z dvignjeno reko odgo-

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne vlagajte odvečnih naporov v delo, ki vam ne bo prineslo uspeha. Dan ni primeren za tvegana dejanja. BIK (od 21.4. do 20.5.) Eden od vaših sodelavcev ne bo izpolnil danih obljub. Otrsete se ljubosumnosti.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Skušajte obnoviti zvezo, ki ste jo po nepotrebnem zamenjali. Zahvaljujete se svojih razburljivosti, boste v družini ustvarili dokajšno napetost.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne umikajte se pred odgovornostmi, ki vam lahko dvignejo ugled. Ne pregajate v nekoristnih razgovorih.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Da bi mogli prenehati neko nasprotovanje, se skušajte bolj poglobiti v svoje delo. Sprito nekega neumest-

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

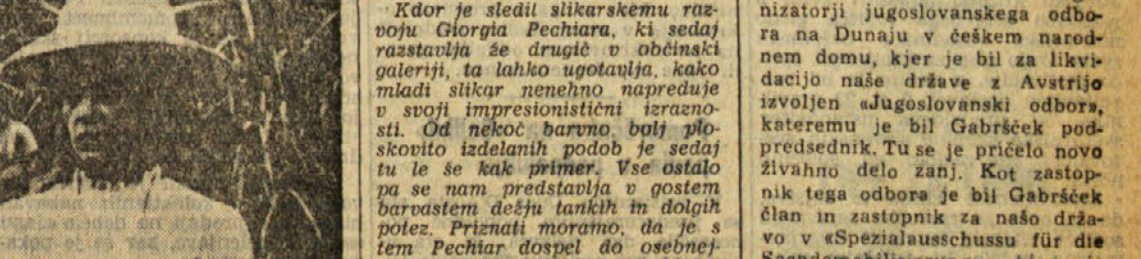
«Razstava treh» v Kopru

Foyer koprškega hotela TRI-GLAV je kakor nalašč pripravljen za slikarske razstave. Pohvale vredna je torej razstava, naj bi razstava v tem prostoru prikazovala domačine in tuje ljubitelje slikarstva. Likovna stvaritev mladih, obetajočih slovenskih umetnikov, «Galerija Triglav» (če jo hočemo tako imenovati) je letos prvič odprla primorski slikar Pavle ZAMAR, o katerem smo v našem casniku že poročali. Niti mesec ni minil od zaključka njegove razstave, ko nam je pokrovitelj teh lepih prireditev, občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije iz Kopa, pripravil novo presenečenje: prejšnji teden je bila izpostavljena razstava treh mladih akademskih slikarjev, ki so pri nas skoraj nepoznani — Milana Batiste, Henrika Marchela in Vinka Tuska. Vsi trije so diplomirali na Akademiji upodabljalstva in umetnosti v Ljubljani.

MILAN BATISTA se je predstavljal kot močno dobitelj trdnih grafik. V vseh njegovih delih je čutili neki nemir časa, v katerem, sinu, modrine neba, vode in noči, ki je nena spremljevalka človekovega doživljanja. In vendar, v tej hodi stasnik najti duška za svojo boleščino, ki je pred vsem strah pred neznanim in negotovim. Vse njegove grafike so ovite v neki pomirjujoči, toda svaričen azur. Iz te modrine se je polagoma izločilo figura, ki pa se je silovito v neskončni prostornosti spominov, poti, rdečih akcentov. Mnogokrat se med te prikrajšane kontrasti v zlato, ki so zelo učinkoviti. Največ tragične je nedoumljiva figura, ki v sebi skriva, napredek v umetnosti, ki je v njej vredno in usmiljeno tudi življenja v globini. A ne za dolgo. Prišla bo druga riba, ki jo bo s svojo privrženo preprostostjo poplutila in ta se bo sama naselila v njeni voltni.

Kdor je sledil slikarskemu razvoju Gordija Pechiarja, ki sedaj razstavlja treh drugie v občinski galeriji, ta lahko ugotavlja, kako močno se je razvil, napredoval v svoji impresionistični izraznosti. Od nekega barvno bolj ploskono izdelan podoba je sedaj tu le še kak primer. Vse ostalo pa se nam predstavlja v gostem barvnem desetu tonov in dolgih potez. Priznati moramo, da je s tem Pechiar dosegel do osebnega postvarjanja narave, ki gotovo bolje odgovarja njegovemu namenu slikanja nežnih podob, v katerih sedaj dosega globlji zračnost ozračja. Od takih slik je tu uspešno odtekle v solnem, omo golobov, ki si gase željo v soncu pod mavricasto pravo vodnjako in predvsem se v nadnaravni veličnosti upodobljeni seki zračnosti ozračja. Od takih slik je tu uspešno odtekle v solnem, omo golobov, ki si gase željo v soncu pod mavricasto pravo vodnjako in predvsem se v nadnaravni veličnosti upodobljeni seki zračnosti ozračja. Od takih slik je tu uspešno odtekle v solnem, omo golobov, ki si gase željo v soncu pod mavricasto pravo vodnjako in predvsem se v nadnaravni veličnosti upodobljeni seki zračnosti ozračja.

Brigitte Bardot in Jeannie Moreau kot Marija I. in Marija II. v filmu «Viva Maria», ki ga zdaj snemajo v Mehiki. BH v tem filmu nastopa kot anarhistka, Jeanne Moreau pa kot revolucionarka.

Brigitte Bardot in Jeannie Moreau kot Marija I. in Marija II. v filmu «Viva Maria», ki ga zdaj snemajo v Mehiki. BH v tem filmu nastopa kot anarhistka, Jeanne Moreau pa kot revolucionarka.

HOROSKOP

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Skušajte uporabiti v svojem delu nove metode. Bodite v splošnem bolj diskretni.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Danes vam sreča ne bo preveč zadovoljiva. STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Skušajte uporabiti v svojem delu nove metode. Bodite v splošnem bolj diskretni.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Nekega ugodna oseba bo skušala spodbuditi vaše ambicije. Sprito nezdovoljega razvoja nekega čustvenega vprašanja, boste precej potrpi.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Nekateri vaši nasprotniki se pripravljajo, da bi vam spodmaknili tla. Vas optimizem bo precej padel.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) V vseh važnejših vprašanjih, naj odločajo vaši predstojniki. V čistemem pogledu ne boste preveč zadovoljni.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Skušajte uporabiti v svojem delu nove metode. Bodite v splošnem bolj diskretni.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Danes vam sreča ne bo preveč zadovoljiva. STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Skušajte uporabiti v svojem delu nove metode. Bodite v splošnem bolj diskretni.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Nekega ugodna oseba bo skušala spodbuditi vaše ambicije. Sprito nezdovoljega razvoja nekega čustvenega vprašanja, boste precej potrpi.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Nekateri vaši nasprotniki se pripravljajo, da bi vam spodmaknili tla. Vas optimizem bo precej padel.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) V vseh važnejših vprašanjih, naj odločajo vaši predstojniki. V čistemem pogledu ne boste preveč zadovoljni.

RadioVest

- TOREK, 16. MARCA 1965**
- Radio Trst A**
- 7.00 Kolesarj; 7.30 Jutrana glasba; 11.30 Slov. pesni; 11.45 Tržaški akvareli; 12.15 Pomenek s pesničarkami; 13.30 Glasba po želji; 17.00 Ansambel «The Jets»; 17.30 Italijanska; 17.35 Glasbeni kafe; 18.15 Umetnost; 18.30 Hartmann: Tretja simfonija; 19.00 T. Penko: «Čorski kosmatinec»; 19.15 «Allegro Brigata»; 19.30 Posni govori; 19.45 Pevec; 20.00 Sport; 20.35 Kulturni odmevi; 21.00 Zabavna glasba; 22.00 F. Erjavec: «Zgubljeni mož»; 22.30 Solistični instrumenti; 22.45 Plesna glasba.
- Trst**
- 12.00 Ploščje; 12.25 Tretja stran; 13.15 Juke box; 13.40 I. Nivo; 13.45 Conte peccatori; 14.20 Viozije «Trio 1960».
- Koper**
- 7.15 Jutrana glasba; 11.00 Otroški kotiček; 11.30 Od opere do opere; 12.00 in 12.55 Glasba po želji; 13.40 Od popevke do popevke; 14.00 Sola in življenje; 14.20 Otroški zbor; 15.00 Lahka glasba; 15.45 Slov. narodne; 16.00 Glasbeni paberk; 15.34 Torkov zmezek; 17.10 Pevec, ki ih ima te najraje; 17.40 Glasba in fantazija; 18.00 Premos RI; 19.00 Poje Claudio Villa; 19.30 Prenos RI; 22.15 Otkit Dave Pell; 22.40 Na sporedu Čajkovski.
- Nacionalni program**
- 8.30 Jutrani pozdrav; 9.10 Stra-
- II. program**
- 7.30 Jutrana glasba; 8.30 Pisan spored; 10.35 Glasba po želji; 11.05 Vaseja glasba; 11.30 Pevec; 14.45 Glasbeni kotiček; 15.15 Vrtljak pesni; 15.35 Mezzosopranistka T. Berganza; 16.00 Rapodija; 16.50 Ital. pesni; 17.35 Enklopedija; 17.45 Janjaka; 18.35 Enotni razred; 19.30 Vasi izbrani; 20.00 Pozor na ritem; 21.00 Valtiki; 22.15 Jazz.
- III. program**
- 18.30 Pregled zgodovine; 18.45 Crispiljeva simfonija; 19.15 Tuji periditni tisk; 19.30 Koncert; 20.30 Revija; 20.40 Rokerjeve burleske; 21.20 Jančkova dela; 22.00 Ortica; 22.45 Glasba danes.
- Slovenija**
- 8.05 Benčski fantje; 8.25 Melodije; 8.55 Sola; 9.25 Iz opere «Majska noč»; 9.45 Orkester Erwin Lehn; 10.15 Glasbeni sestem; 11.00 Kmeti prednošči; 12.05 Kmetijski nasveti; 12.15 Narodne pes-
- Ital. televizija**
- 8.30 Sola; 17.30 Spored za najmlajše; 18.30 Nikoli ne poznamo; 19.00 Dnevnik; 19.15 Likovne umetnosti; 19.55 Sport in ital. kronika; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film; «Anna prendi il fucile»; 22.40 Knjižne novosti; 23.10 Dnevnik.
- Jug. televizija**
- 18.30 Poročila; 18.35 Od Čebit novega do jutri — pregled po memnih dogodkih iz zgodovine ZK Slovenije; 19.00 Pri junji 1924 — film; 19.17 Pesem borb in smag — dokument. film o slovenski partizanski pesni; 19.30 Skupna jim je beseda revolucija — srečanje z revoluc. pesmijo raznih narodov; 20.00 Obzornik; 20.30 Rezerviran čas; 21.05 Sami razstrik — celoveč. film; 22.35 Poročila.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

BLIGA

IZIDI

Palermo-Alessandria	1-0
Livorno-Bari	0-0
Brescia-Modena	3-1
Lecco-Catanzaro	0-0
Padova-Napoli	1-0
Trani-Parma	1-0
Potenza-Triestina	2-0
Pro Patria-Reggina	2-1
Venezia-Spal	2-2
S. Monza-Veneta	2-1

Priloge tekme (21. t. m.)

Catanzaro - Bari, Lecco - Potenza, Livorno - Verona, Modena - Reggina, Monza - Brescia, Padova - Alessandria, Palermo - Venezia, Pro Patria - Napoli, Spal - Parma, Trani - Triestina.
--

Brez moči FLOG proti razigranim borovcem

Trije seti za Tržačane, en sam za Fiorentince

Iz nedelje do nedelje nam borovci dokazujejo, da so končno prišli v formo in da so strah in trepet vrhove ekip, ki se jim stajajo po robu. To nedeljo je prišla na vrsto šestorka Floga iz Firenc, s katero so imeli slovenski odbojkarji odprte stare račune. V prvem delu prvenstva so v toskanskem mestu doživeli do sedaj najhujšo poraz. Vodi so namreč že z 2:0, ko so se domačini opogumili in zmagali v tekmi s 3:2.

V nedeljo so jim borovci vrnilo za dragi in s prikazano igro navdušili številno občinstvo, ki ni štedilo v navijanjem in burnim odbojem.

FLOG se je predstavil kot solidna ekipa. Solidna le v igri, tehnično pa zelo pomanjkljiva. Predvsem jim je prstna tehnika delala velike preglavice. V njihovih vrstah se je najbolj odlikoval Bonanni, ki dobro obeta.

V prvem setu so borovci takoj pritisnili na plin in močno povedli. Ob reakciji nasprotnikov je prišlo do nekaterih, skoraj bi rekli, fantastičnih reševanj žog in mreže. Najbolj je navdušila akcija, ko so plavi dvakrat zaporedoma rešili tako žogo, nato pa jo je Uršič priletno tolkel. Za Fiorentince ni bilo več pomoči, ker je set pripadel z veliko razliko Boru.

V drugem setu je bila do stanja 19:2 ista pesem. Flog se je pri tem stanju opogumil in skoro dohitel Bor, ki pa je izrazil nekaj očitnih napak onkraj mreže in tudi ta set, čeprav s težavo, je šel v njegovo korist.

Tretji set se je začel slabo za Bor, ki ni zmozel več prejšnje igre. Pri stanju 14:7 se je še laže poškodoval Jurkič, ki je moral za nekaj časa z igranja. Brez kapetana so se plavi še bolj zagrizli v igro. Začeli so z veliko ofenzivo in prišli še do stanja 14:12. Tu pa jim je nespornost v bloku prekrizal račune in FLOG je osvojil set.

Isto kot v nedeljo se je zgodilo tudi v Firencah. Tretji set je bil v prejšnji tekmi odločilen. Zato so plavi spet zaigrali, kot znajo in Flogu ni preostalo drugega, kot položiti orožje. V celotnem setu je prišel le do petih točk, kar jasno dokazuje premoč Bora.

IZIDI:
BOR - FLOG 3:1 (15:9; 15:13; 12:15; 15:5)
Postavi:
BOR: Jurkič, Veljak, Drasić, Orel.

Rijeka (za Sarajevom) druga v I. zvezni ligi

Zmagi Olimpije in Maribora, poraz Kladivarja

BEOGRAD, 15. — Vse kaže, da so provincialne enajstorce prišlo tudi v jugoslovanskem nogometu do izraza. Že sam pogled na lestvico prvenstva prve zvezne lige to potrjuje. Sarajevo je že čvrsto v vodstvu, na drugo mesto pa se je tokrat uvrstila Rijeka, medtem ko je jesenski prvak Partizan zdrlil na tretje.

Medtem ko je Partizan počival, je Sarajevo izrabilo to priložnost, da je brez usmiljenja spravilo gostujočo Vojvodino na kolena z rezultatom, ki praktično ne potrebuje komentarja. Zanimivo je, da so se Sarajeveci šele v drugem delu igre razigrali in s tem pridobili dve dragoceni točki, ki sta bili v prvem polčasu zaradi neodločenega rezultata v dvomih. Tudi Rijeka je napravila lep skok naprej s tem, da je odpravila predzadnjo v lestvici Trešnjevko.

Dinamo letos nikakor ne more priti do veljave. V nedeljo je moral, pa čeprav za veliko razliko, prepustiti celotni izkupiček Crveni zvezdi, pri kateri je gostoval. Z druge strani pa so se Zagrebčani nekoliko opomogli z zmago nad splitskim Hajdukom.

Nedeljsko 17. kolo je prineslo tudi presenečenje. Sutjeska, ki se meva na drugi lestvici, si je tokrat privoščila bolj kvotiranega sarajevskega Željeznika.

V drugi zvezni ligi je ljubljanska Olimpija klub ne preveč zadovoljivi igri odpravila goste Varteksa in tako obdržala korak z vodočo Slobodo. Nič boljše ni bilo z igro Maribora, ki je bil v tekmi s Šibenikom že na pragu poraza, saj so gostje zaključili prvi polčas z 1:0. Mariborčani so se kasneje zbrali in s tem dvema goloma vendarle odpravili goste in si tako ohranili, pa čeprav s precejšnjo razliko od Olimpije, tretje mesto v prvenstveni razpredelnici.

Prav obratno se je dogodilo celjskemu Kladivarju, ki je med gostovanjem v Zagrebu predvajal za nimivo igro, ki mu je dovolila, da je bil na igranju v premoči. Kljub temu pa nadaplaci niso znali izraziti priložnosti in so se morali vrniti s porazom domov.

I. ZVEZNA LIGA

Crvena zvezda-Dinamo	2:1 (0:0)
Rijeka-Trešnjevka	5:1 (2:1)
Sutjeska-Željeznik	2:0 (1:0)
Sarajevo-Vojvodina	3:0 (0:0)
Zagreb-Velež	0:0
Zagreb-Hajduk	1:0 (0:0)
Radnički-Belgrad	0:0
Partizan je bil prost	

LESTVICA

Sarajevo	17	11	3	36:15	25
Rijeka	17	9	4	30:18	22
Partizan	16	8	5	25:18	21
Dinamo	17	9	2	26:19	20
Crvena zvezda	16	9	2	30:24	20
Željeznik	17	8	4	21:15	20
Radnički	17	5	7	23:18	17
Zagreb	17	6	5	29:27	17
Vojvodina	17	6	5	16:18	17
Hajduk	17	5	7	18:22	15
Velež	17	4	6	16:22	14
Beograd	16	3	8	18:30	11
Trešnjevka	17	4	3	16:29	11
Sutjeska	17	3	5	9:16	11

Dva gola Potenze 2:0 neučinkoviti Triestini

Prvi gol tik pred zaključkom p. p., drugi pa v prvi minuti d. p.

STRELCA: v 45' p. p. Carrera; v 1' d. p. Berceolino.

POTENZA: Masiero; Casati, Degrossi, Dianti, Mercusa, Mesiti, Carrera, Canuti, Borinse, gna, Berceolino II, Rosito.

TRIESTINA: Scortti, Frigeri, Ferrara, Pez, Dadio, Sadar; Gentili, Falcini, Orlando, Novelli, Cignani.

SODNIK: Sebastio iz Taranta.

KOTJE: 8:7 (5:0) za Potenza. V dveh minutah dva gola in Triestina je bila na tleh. Sicer je imela Triestina na igranju Potenze še skoraj 45 minut na razpolago, da odgovori gostiteljem. Žal so bili Tržačani, posebno v prednji vrsti, brez moči. Strelcv je bilo zelo malo in še ti niso mogli nikakor spraviti v zagato vratarja domačinov.

Potenza je takoj po začetnem zvihu šla ostro v napad in je Tržačane stisnila v obrambo. Priložnosti za dosego gola so imeli gostitelji precej, vendar jim je Scortti v dobrem dnevu večkrat preprečil, da bi žoga dosegla cilj. Tik pred koncem prvega polčasa pa je Dadio zagrešil napako; namesto da bi žogo odbil daleč v polje, ali pa jo podal vratarju, ki je v ta namen zapustil vrata, jo je predložil, seveda nehoti. Carrerelli je takoj izrazil priložnost in je žogo poslal neumljeno, kljub poskusu Sadarja, da jo prestreže, v prazna vrata.

Drugi gol pa je padel že v 1'.

Neodločeno 1:1 (1:1) med Primorjem in Don Boscom

Mladi Prosečani premagali s 3:2 CRDA

V nedeljo je bilo igranje v Nabrežini zopet prizorišče nastopov nogometašev Primorja. Prvo moštvo, ki igra v drugi amaterski kategoriji, se je predstavilo sodniku za tekmo proti Don Boscu v naslednjem postavo: Mora, Olenič, Galli, Morgera, Marchesan, Metelko, Daneu, Petrucci, Husu, Buccavelli in Verginella. Prosečani so že v uvodnih minutah prišli v napad in bi jih lahko prišli v vodstvo, če ne bi Verginella zgrešil cilja. Kmalu zatem je Metelko skušal priti do gola, pa mu je vratar tekmecev žogo ubranil. Šele v 13' je Husu končno pretesel mrežo Don Bosca. Nogometaši Primorja so vztrajali v napadu, vendar niso mogli več priti do cilja, še posebej ker je Petrucci pri 16' zabil izredno priložnost. Samo nekaj minut kasneje je Don Bosco izvedel protinapad, s katerim se mu je posrečilo izenačiti. Prvi polčas se je zaključil, kljub poskusom Metelke in Morgere, da spravita na kolena nasprotnega vratarja, neodločeno 1:1. V drugem delu igre je Primorje vztrajalo v napadu. Enajstorce Don Bosca, ki se je zadovoljila s točko, se je zaprla v svojo polovico igranja in ni dovolila gostiteljem, da bi posebno po zaslugi zveznega Metelke in Morgere, preveč resno ogrozili njena vrata. Prav zaradi tega je bil tudi množični napad Primorja zaman, ker so igralci Don Bosca postavili pred vratarja pravilni zid. O tej tekmi moramo reči, da je bila živahna in zanimiva, vendar samo v prvem polčasu. V drugem pa se je praktično igralo v eni polovici igranja, kar je precej kvarilo po tekme. Že naveden gledalec je imel vtis, da je Primorje že na igranju z zgrešenim sistemom. Brez dvoma pa je treba pohvaliti Metelko in Morgero, medtem ko moramo o sodniku reči, da je bil tudi tokrat, kot skoraj redno na vsaki tekmi Primorja, mlo rečeno pristranski.

Lestvica je po nedeljskem kolu naslednja:

Libertas	17	15	1	140	11	31
Romana	17	14	2	142	7	30
CRDA	17	10	6	141	9	26
Posteigraf	17	8	3	62	16	19
Primorje	17	8	3	65	23	19
Lj. Barcolana	17	6	4	7	21	16
Rolanese	17	5	5	73	25	15
Pom. Monf.	17	5	4	8	26	14
Esperia	17	4	3	10	15	38
San'Anna	17	3	2	12	16	34
Don Bosco	17	3	2	12	16	38
S. Sergio Pit	17	2	3	12	20	46

AMATERSKI NOGOMET V TRSTU

Neodločeno 1:1 (1:1) med Primorjem in Don Boscom

V nedeljo je bilo igranje v Nabrežini zopet prizorišče nastopov nogometašev Primorja. Prvo moštvo, ki igra v drugi amaterski kategoriji, se je predstavilo sodniku za tekmo proti Don Boscu v naslednjem postavo: Mora, Olenič, Galli, Morgera, Marchesan, Metelko, Daneu, Petrucci, Husu, Buccavelli in Verginella. Prosečani so že v uvodnih minutah prišli v napad in bi jih lahko prišli v vodstvo, če ne bi Verginella zgrešil cilja. Kmalu zatem je Metelko skušal priti do gola, pa mu je vratar tekmecev žogo ubranil. Šele v 13' je Husu končno pretesel mrežo Don Bosca. Nogometaši Primorja so vztrajali v napadu, vendar niso mogli več priti do cilja, še posebej ker je Petrucci pri 16' zabil izredno priložnost. Samo nekaj minut kasneje je Don Bosco izvedel protinapad, s katerim se mu je posrečilo izenačiti. Prvi polčas se je zaključil, kljub poskusom Metelke in Morgere, da spravita na kolena nasprotnega vratarja, neodločeno 1:1. V drugem delu igre je Primorje vztrajalo v napadu. Enajstorce Don Bosca, ki se je zadovoljila s točko, se je zaprla v svojo polovico igranja in ni dovolila gostiteljem, da bi posebno po zaslugi zveznega Metelke in Morgere, preveč resno ogrozili njena vrata. Prav zaradi tega je bil tudi množični napad Primorja zaman, ker so igralci Don Bosca postavili pred vratarja pravilni zid. O tej tekmi moramo reči, da je bila živahna in zanimiva, vendar samo v prvem polčasu. V drugem pa se je praktično igralo v eni polovici igranja, kar je precej kvarilo po tekme. Že naveden gledalec je imel vtis, da je Primorje že na igranju z zgrešenim sistemom. Brez dvoma pa je treba pohvaliti Metelko in Morgero, medtem ko moramo o sodniku reči, da je bil tudi tokrat, kot skoraj redno na vsaki tekmi Primorja, mlo rečeno pristranski.

II. LIGA (ZAHOD)

Split-Čelik	2:1 (1:1)
Slavonija-Borac	0:5 (0:4)
Maribor-Šibenik	2:1 (0:1)
Istra-Famos	0:0
Rudar-Borovo	2:2 (1:0)
Olimpija-Varteks	2:1 (1:0)
Lokomotiva-Kladivar	2:1 (0:0)
BSK-Sloboda	1:2 (0:1)

LESTVICA

Slloboda	18	14	3	148:16	31
Olimpija	18	13	4	148:14	30
Maribor	18	9	4	53:17	22
Borac	18	6	9	32:26	21
Lokomotiva	18	6	7	56:33	19
Čelik	18	8	7	31:28	19
Šibenik	18	7	5	23:29	19
Slavonija	18	7	4	74:30	18
Varteks	18	7	3	26:24	17
Rudar	18	7	3	35:43	17
Borovo	18	4	8	22:26	16
Kladivar	18	6	3	26:41	15
Famos	18	5	4	9:20	14
Split	18	4	2	14:30	13
Istra	18	2	6	10:26	10
BSK	18	2	6	10:29	10

TOTIP

Alessandria-Palermo	(0:1) 2	1.	Ozo	1
Bari-Livorno	(0:1) 2	2.	Fury Hanover	2
Brescia-Modena	(3:1) 1	3.	Acquafredda	2
Lecco-Catanzaro	(0:0) X	4.	Fideo	X
Napoli-Padova	(0:1) 2	5.	Turpin	1
Parma-Trani	(0:1) 2	6.	Ginepro	1
Potenza-Triestina	(2:0) 1	7.	Grignasco	2
Reggina-P. Patria	(1:2) 2	8.	Marradi	2
Venezia-Spal	(1:1) X	9.	Bacoli	1
Verona H.-Monza	(1:2) 2	10.	Cinabro	1
Maceratese-Anconitana	(0:0) X	11.	Florin	1
Ternana-Pisa	(0:2) 2	12.	Dellipolis	X
Casertana-Avellino	(1:1) X			

KVOTE:

12	15.843.000
11	979.000

Derby v Sovodnjah za Štandrežce

Precej smole za domačine - Podgora izgubila v Caprivi

Derby na igranju v Sovodnjah, kjer sta se srečali domače moštvo in ekipa Juventine iz Štandreže, je v nedeljo privabila na igranje precej navijačev, zlasti iz Štandreže, ki so prišli navijati za svoje milence. Tekma se je zaključila z zmago Juventine z rezultatom 3:0. Treba pa je priznati, da so imeli Sovodnjaki precej smole, zlasti v prvem polčasu. To je bilo odločilno, da se v drugem polčasu niso mogli postaviti po robu tekmecev tako, kot bi bilo potrebno.

V začetku tekme so namreč napravili avtogol, kmalu potem pa je sodnik izključil njihovega igralca Kazimirja Petejana in s tem potes čas moralizirati, samo v 10. minuti je prišlo do gola. V drugem polčasu je Juve prišel do drugega gola, ki ga je zabil v 72. minuti. V 85. minuti je Juve prišel do tretjega gola, ki ga je zabil v 85. minuti. V 85. minuti je Juve prišel do tretjega gola, ki ga je zabil v 85. minuti.

IZIDI:
JUVENTINA - SOVODNJE 3:0 (1:0; 2:0; 3:0)
Postavi:
JUVENTINA: Jurkič, Veljak, Drasić, Orel.

SVETOVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU

Sovjetska zveza potrdila premoč

Kanadčani razočarali - Slaba uvrstitev Jugoslavije

TAMPERE, 15. — Sovjetska zveza je tudi z zadnjo zmago nad Kanado potrdila, da je letos imela na svetovnem prvenstvu v hokeju na ledu najbolj vigrano ekipo A skupine, iz katere je izšel letošnji prvak. Edino v češkoslovaški reprezentanci so imeli sovjetski igralci resne tekme in ko so tudi te v soboto prišli na poraz, je bilo gotovo, da bo SZ že tretje osvojila svetovni naslov.

O Kanadčanih se lahko reče, da so popolnoma razočarani. Vedenje namreč treba, da so prišli na Finsko z najresnejšim namenom, da izpodrinejo Sovjetsko zvezo s prestola najboljših na svetu. Njihova slaba igra in številni porazi pa so zaključili, da se je Kanada znašla na tretjem mestu, kar je bilo manj kot na četrtem mestu.

V B skupini pa je Jugoslavija končala na zadnjem mestu lestvice brez zmage in samo z dvema neodločenima rezultatom. V tej skupini se je na prvo mesto uvrstila, kar je bilo sicer pričakovati, Poljska, nihče pa se ni nadejal, da bo celo Anglija zasedla boljše mesto kot Jugoslavija. Končni vrstni red na lestvicah svetovnega prvenstva je po zadnji zmagi nad Kanado s 4:1 naslednji:

A SKUPINA

1. SOVJETSKA ZVEZA	14 točk
2. ČSSR	12
3. Švedska	9
4. Kanada	6
5. Vzhodna Nemčija	6
6. ZDA	3
7. Finska	3
8. Norveška	0

B SKUPINA

1. POLJSKA	11 točk
2. Švica	9
3. Zahodna Nemčija	8
4. Madžarska	5
5. Avstrija	4
6. Anglija	3
7. Jugoslavija	2

Romeo Venturelli prvi v St. Vincentu

Poggiali tik za njim na cilju

ST. VINCENT, 15. — Romeo Venturelli je štiri leta potrpežljivo čakal, da bi zopet prišel do zmage. Že na dirki po Sardiniji se je močno trudil, vendar ni mogel ničesar, ker je tedaj prevladoval Rik Van Looy. V nedeljo pa se mu je nudila prilika in Venturelli je vpisal svoje ime v knjigo zmagovalcev v dirki okoli Piemonta.

Venturelli je zaigral svojo karto v zadnjih 5 km dirke, ko sta s Poggialijem pustila glavino na cedilu. Z njima so šli tudi Mugini, Taccone in Zandegh. Ti pa so zaradi ostrega napada Poggialija in Venturellija nekoliko zaostali in ko sta se beguna znašla skoraj pred ciljem, je Venturelli še enkrat izvedel silovit sprint in zmaga je bila njegova.

Na cilju:
1. VENTURELLI (Blanchi - Moylette) ki je prevozil 225 km v 52:44" s povprečno hitrostjo 40,951 km/h

GORIŠKI NOGOMET

denjnih najboljši Černe, Petejan Jelko in Petekjan Kazimir. Od Juventine pa so se najbolj izkazali Montico, Ferfolja, Paškulin in Tazari. Na lestvici pa je položaj ostal za obe ekipi v glavnem nespremenjen.

Tudi Podgora je pustila tokrat obe točki v Caprivi, ker so zmagali domačini z rezultatom 2:1. Sploh se opaža, da so Podgorci v zadnjih srečanjih nekoliko popustili. Ali je morda to znak trudnosti? Vsekakor je ostala razdalja med Podgoro in Audakom nespremenjena, ker so tudi Goričani izgubili tekmo v Bračanu z enakim rezultatom.

Derby v Sovodnjah za Štandrežce

Derby na igranju v Sovodnjah, kjer sta se srečali domače moštvo in ekipa Juventine iz Štandreže, je v nedeljo privabila na igranje precej navijačev, zlasti iz Štandreže, ki so prišli navijati za svoje milence. Tekma se je zaključila z zmago Juventine z rezultatom 3:0. Treba pa je priznati, da so imeli Sovodnjaki precej smole, zlasti v prvem polčasu. To je bilo odločilno, da se v drugem polčasu niso mogli postaviti po robu tekmecev tako, kot bi bilo potrebno.

SVETOVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU

TAMPERE, 15. — Sovjetska zveza je tudi z zadnjo zmago nad Kanado potrdila, da je letos imela na svetovnem prvenstvu v hokeju na ledu najbolj vigrano ekipo A skupine, iz katere je izšel letošnji prvak. Edino v češkoslovaški reprezentanci so imeli sovjetski igralci resne tekme in ko so tudi te v soboto prišli na poraz, je bilo gotovo, da bo SZ že tretje osvojila svetovni naslov.

«Cvetočih lic...»

Prizor je bil veličasten. Procesija je zastala za trenutek, godba je zaigrala in procesija se je spet pomaknila v kratkem koraku, zadržanem ritmu. Vse je bilo, vse je drhtelo. Iz visokih lin so se neprestano oglašali zvonovi a iz srednje line je visela velika belopavardeta trobojnica. Vila se je mehko in s svojim koncem božala vrhove lip pred cerkvijo.

Raduj se Aleluja, od povsod raduj se, raduj se. In vsi obrazi, vsi znani mi obrazi so bili veseli in nenavadno srečni ter so se svetili od blaženosti. Meni samemu se je začelo topiti srce od prijetne toplote. Vedno bolj veselo so peli zvonovi.

«Suona campana suona della galera...» se je zaslišalo petje iz tretjega nadstropja, kjer je bil oddelek za mladotolke. Izginila je slika. Skočil sem iz postelje, stopil k vratom, priležala me je skoro omotica. Glava mi je bila vroča. Naslonil sem jo ob mrzlo steno in spreletela me je groza in srce se mi je stisnilo.

Vstajenje, vstajenje, ali za koga?!

Oh, ne pojelo več veselo katarski zvonovi in doma godba ne igra več pri procesiji Vstajenja, a petje Raduj se, Aleluja

Derby v Sovodnjah za Štandrežce

Derby na igranju v Sovodnjah, kjer sta se srečali domače moštvo in ekipa Juventine iz Štandreže, je v nedeljo privabila na igranje precej navijačev, zlasti iz Štandreže, ki so prišli navijati za svoje milence. Tekma se je zaključila z zmago Juventine z rezultatom 3:0. Treba pa je priznati, da so imeli Sovodnjaki precej smole, zlasti v prvem polčasu. To je bilo odločilno, da se v drugem polčasu niso mogli postaviti po robu tekmecev tako, kot bi bilo potrebno.

Derby v Sovodnjah za Štandrežce

Derby na igranju v Sovodnjah, kjer sta se srečali domače moštvo in ekipa Juventine iz Štandreže, je v nedeljo privabila na igranje precej navijačev, zlasti iz Štandreže, ki so prišli navijati za svoje milence. Tekma se je zaključila z zmago Juventine z rezultatom 3:0. Treba pa je priznati, da so imeli Sovodnjaki precej smole, zlasti v prvem polčasu. To je bilo odločilno, da se v drugem polčasu niso mogli postaviti po robu tekmecev tako, kot bi bilo potrebno.

Derby v Sovodnjah za Štandrežce

Derby na igranju v Sovodnjah, kjer sta se srečali domače moštvo in ekipa Juventine iz Štandreže, je v nedeljo privabila na igranje precej navijačev, zlasti iz Štandreže, ki so prišli navijati za svoje milence. Tekma se je zaključila z zmago Juventine z rezultatom 3:0. Treba pa je priznati, da so imeli Sovodnjaki precej smole, zlasti v prvem polčasu. To je bilo odločilno, da se v drugem polčasu niso mogli postaviti po robu tekmecev tako, kot bi bilo potrebno.